

III

(Přípravné akty)

EVROPSKÁ CENTRÁLNÍ BANKA

STANOVISKO EVROPSKÉ CENTRÁLNÍ BANKY

ze dne 25. dubna 2012

k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o evropských fondech rizikového kapitálu a návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o evropských fondech sociálního podnikání

(CON/2012/32)

(2012/C 175/05)

Úvod a právní základ

Evropská centrální banka (ECB) obdržela dne 20. ledna 2012 žádost Rady Evropské unie o stanovisko k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o evropských fondech rizikového kapitálu⁽¹⁾ (dále jen „navrhované nařízení o evropských fondech rizikového kapitálu“) a k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o evropských fondech sociálního podnikání⁽²⁾ (dále jen „navrhované nařízení o EFSP“) (společně dále jen „navrhovaná nařízení“).

Pravomoc ECB zaujmout stanovisko k navrhovaným nařízením je založena na čl. 127 odst. 4 a čl. 282 odst. 5 Smlouvy o fungování Evropské unie, jelikož navrhovaná nařízení obsahují ustanovení, která se týkají integrace evropských finančních trhů a mají vliv na příspěvek Evropského systému centrálních bank k řádnému provádění opatření, jež přijímají příslušné orgány v oblasti dohledu nad úvěrovými institucemi a stability finančního systému ve smyslu čl. 127 odst. 5 Smlouvy. V souladu s čl. 17.5 první větou jednacího řádu Evropské centrální banky přijala toto stanovisko Rada guvernérů.

Obecné připomínky

1. Cílem navrhovaného nařízení o evropských fondech rizikového kapitálu je překonat nedostatek zdrojů financování, se kterým se evropské malé a střední podniky setkávají v počáteční fázi své činnosti. Jelikož velká část financování těchto společností pochází z malých fondů, které v průměru spravují aktiva ve výši 60 milionů EUR, je cílem nařízení zlepšit možnosti získání kapitálu v celé EU. Nařízením se vytvářejí zvláštní evropské fondy rizikového kapitálu se společnými znaky v rámci jednotného regulačního rámce. Tím by se zajistilo jisté a transparentní prostředí pro všechny zúčastněné subjekty včetně investorů, regulačních orgánů a společností způsobilých pro získání investice. Zavedením pasu platného pro jednotný trh, na jehož základě bude moci fond registrovaný v jednom členském státě nabízet podílové jednotky a akcie v jiných členských státech, by se snížila administrativní zátěž a omezily regulační překážky.
2. Tento rámec je doplněn navrhovaným nařízením o EFSP, jehož cílem je podnítit financování sociálních podniků vytvořením nové kategorie evropských fondů sociálního podnikání (dále jen „fondy EFSP“). Tato úprava by investorům pomohla při identifikaci a porovnávání fondů, jež investují do sociálních podniků, a rozšířila možnosti, pokud jde o nabízení těchto fondů mezinárodním investorům.

⁽¹⁾ KOM(2011) 860 v konečném znění.

⁽²⁾ KOM(2011) 862 v konečném znění.

3. Strategie Evropa 2020 ⁽¹⁾ zdůraznila potřebu přijmout cílená regulatorní opatření, která by zlepšila přístup malých a středních podniků k financování, a to zejména tak, že by se prostřednictvím specializovaných investičních fondů čelilo překážkám, které brání toku financování rizikového kapitálu. Evropská rada schválila tento přístup a vyzvala k odstranění zbývajících regulatorních překážek bránících přeshraničním tokům rizikového kapitálu ⁽²⁾. Následně na to Komise v dubnu 2011 vyhlásila iniciativu, jejímž cílem je zajistit, aby fondy rizikového kapitálu usazené v jednom členském státě mohly získávat kapitál v celé EU ⁽³⁾.
4. ECB již zaznamenala potíže s přístupem k financování, s nimiž se v poslední době ve větší míře než velké společnosti potýkají mnohé malé a střední podniky, a to zejména v době krize ⁽⁴⁾. ECB věří, že navrhovaná nová právní úprava, tím že usnadní přístup k financování pro rychle rostoucí malé a střední podniky a zjednoduší příslušné regulatorní požadavky, zásadním způsobem přispěje k rozvoji inovativního a udržitelného hospodářství. Pro úspěšné a včasné naplnění strategie Evropa 2020 je zásadní překonat roztržitost financování inovativních a sociálně zaměřených malých a středních podniků a podpořit vznik integrovaného a plynule fungujícího finančního trhu v rámci EU, jenž by stimuloval a usnadnil přeshraniční investice v těchto odvětvích.
5. ECB proto vítá navrhovaná nařízení, která zavedou jednotné požadavky pro fondy působící pod jednotným evropským označením a totožný hmotněprávní regulační rámec a která současně zajistí přiměřený dohled. V této souvislosti si ECB všímá několika prvků, které by přispěly k dosažení přiměřeného a vyrovnaného regulačního rámce: fakultativní charakter úpravy ⁽⁵⁾, přeshraniční oznamovací proces mezi příslušnými orgány ⁽⁶⁾, pravidla, kterými se řídí chování správce kvalifikovaného rizikového kapitálu, a požadavky týkající se zveřejňování informací ⁽⁷⁾, jakož i ustanovení, která mají zajistit účinný dohled nad používáním jednotného pasu ⁽⁸⁾.

Konkrétní připomínky

6. ECB podporuje záměr Komise zajistit soulad navrhovaných nařízeních se stávající úpravou, která platí pro správce alternativních investičních fondů podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/61/EU ze dne 8. června 2011 o správcích alternativních investičních fondů a o změně směrnic 2003/41/ES a 2009/65/ES a nařízeních (ES) č. 1060/2009 a (EU) č. 1095/2010 ⁽⁹⁾. V této souvislosti ECB vítá, že navrhovaná nařízení odkazují na hraniční hodnotu obsaženou ve směrnici 2011/61/EU ⁽¹⁰⁾, a zavádějí tak mezní hodnotu spravovaných aktiv ve výši 500 milionů EUR, čímž se vymezuje působnost režimu evropských fondů rizikového kapitálu a sociálního podnikání ve vztahu k rámci zavedenému směrnicí 2011/61/EU.
7. ECB bere na vědomí, že cílem výše uvedené hraniční hodnoty je odlišit ty správce alternativních investičních fondů, jejichž činnost by mohla mít „významné důsledky pro finanční stabilitu“, od správců, u nichž jsou takové důsledky nepravděpodobné, a že navrhovaná úprava se bude vztahovat na systémově nevýznamné fondy ⁽¹¹⁾.

⁽¹⁾ Sdělení Komise „Evropa 2020 Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění“, KOM(2010) 2020 v konečném znění.

⁽²⁾ Závěry Evropské rady, 4. února 2011, odstavec 22.

⁽³⁾ Sdělení Komise „Akt o jednotném trhu Dvanáct nástrojů k podnícení hospodářského růstu a posílení důvěry „Společně pro nový růst““, KOM(2011) 206 v konečném znění, zejména bod 2.1.

⁽⁴⁾ Stanovisko ECB CON/2012/21 ze dne 22. března 2012 k i) návrhu směrnice o trzích finančních nástrojů a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES, ii) návrhu nařízení o trzích finančních nástrojů a o změně nařízeních [nařízeních o infrastruktuře evropských trhů] o OTC derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů, iii) návrhu směrnice o trestněprávním postihu za obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem a iv) návrhu nařízení o obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem (zneužívání trhu), odstavec 8. Dosud nezveřejněné v Úředním věstníku. Anglické znění stanoviska je k dispozici na internetových stránkách ECB <http://www.ecb.europa.eu>

⁽⁵⁾ Článek 4 navrhovaného nařízení o evropských fondech rizikového kapitálu a článek 4 navrhovaného nařízení o EFSP.

⁽⁶⁾ Článek 15 a čl. 20 odst. 3 navrhovaného nařízení o evropských fondech rizikového kapitálu a článek 16 a čl. 21 odst. 3 navrhovaného nařízení o EFSP.

⁽⁷⁾ Články 7 až 12 navrhovaného nařízení o evropských fondech rizikového kapitálu a články 7 až 13 navrhovaného nařízení o EFSP.

⁽⁸⁾ Články 13 až 22 navrhovaného nařízení o evropských fondech rizikového kapitálu a články 14 až 23 navrhovaného nařízení o EFSP.

⁽⁹⁾ Úř. věst. L 174, 1.7.2011, s. 1. Pracovní dokument útvarů Komise „Posouzení dopadu doprovázející návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o evropských fondech rizikového kapitálu“, SEK(2011) 1515, s. 37.

⁽¹⁰⁾ Čl. 3 odst. 2 písm. b) směrnice 2011/61/EU.

⁽¹¹⁾ 17. bod odůvodnění směrnice 2011/61/EU.

8. Oblast působnosti navrhovaných nařízení je též omezena požadavkem, aby kvalifikované fondy rizikového kapitálu a fondy sociálního podnikání nevyužívaly pákový efekt, a to s cílem zajistit, aby kvalifikované fondy nepřispívaly k vytváření systémových rizik a aby se soustředily na podporu kvalifikovaných společností v portfoliu ⁽¹⁾. Ačkoli koncept pákového efektu je zcela zásadní pro obchodní model, jenž uplatňují mnozí správci alternativních investičních fondů ⁽²⁾, považuje ECB za vhodné, aby v případě navrhovaných úprav evropských fondů rizikového kapitálu a EFSP byla možnost využití pákového efektu výslovně vyloučena ⁽³⁾.

Konkrétní pozměňovací návrhy k těm ustanovením navrhovaného nařízení, která ECB doporučuje změnit, jsou spolu s příslušným odůvodněním uvedeny v příloze.

Ve Frankfurtu nad Mohanem dne 25. dubna 2012.

Prezident ECB

Mario DRAGHI

⁽¹⁾ 13. bod odůvodnění navrhovaného nařízení o evropských fondech rizikového kapitálu a 13. bod odůvodnění navrhovaného nařízení o EFSP.

⁽²⁾ Odstavec 11 stanoviska ECB CON/2009/81 ze dne 16. října 2009 k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o správcích alternativních investičních fondů a o změně směrnic 2004/39/ES a 2009/.../ES (Úř. věst. C 272, 13.11.2009, s. 1).

⁽³⁾ Čl. 5 odst. 2 navrhovaného nařízení o evropských fondech rizikového kapitálu a čl. 5 odst. 2 navrhovaného nařízení o EFSP.

PŘÍLOHA

Pozměňovací návrhy ⁽¹⁾

Text navrhovaný Komisí	Změny navrhované ECB ⁽¹⁾
------------------------	-------------------------------------

Změna č. 1

Čl. 5 odst. 2 navrhovaného nařízení o evropských fondech rizikového kapitálu

„2. Správce fondu rizikového kapitálu nesmí na úrovni kvalifikovaného fondu rizikového kapitálu poskytovat půjčky, vydávat dluhové obligace, poskytovat záruky ani používat metody, které vedou ke zvýšení expozice fondu vůči riziku, ať už se jedná o půjčku hotovosti nebo cenných papírů, účast na derivátových pozicích nebo jiný způsob.“	„2. Správce fondu rizikového kapitálu nesmí na úrovni kvalifikovaného fondu rizikového kapitálu přijímat úvěry, vydávat dluhové obligace, poskytovat záruky ani používat metody, které vedou ke zvýšení expozice fondu vůči riziku, ať už se jedná o půjčku hotovosti nebo cenných papírů, účast na derivátových pozicích smlouvách nebo jiný způsob.“
---	--

Odůvodnění

Účast na derivátových pozicích může rovněž sloužit pro účely zajištění a v takovém případě expozici vůči riziku nezvyšuje, naopak ji snižuje. ECB si všimá, že navrhované znění vychází z odpovídající definice v čl. 4 odst. 1 písm. v) směrnice 2011/61/EU, ale z výše uvedeného důvodu navrhuje nahradit výraz „derivátové pozice“ výrazem „derivátové smlouvy“, a to v souladu se zněním použitým v jiných stávajících nebo navrhovaných právních předpisech EU v oblasti finančního trhu, např. v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 236/2012 ze dne 14. března 2012 o prodeji na krátko a některých aspektech swapů úvěrového selhání ⁽²⁾, ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES ze dne 21. dubna 2004 o trzích finančních nástrojů, o změně směrnice Rady 85/611/EHS a 93/6/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/12/ES a o zrušení směrnice Rady 93/22/EHS ⁽³⁾, a v návrzích nařízení Evropského parlamentu a Rady o OTC derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů ⁽⁴⁾ a o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky ⁽⁵⁾.

Změna č. 2

Článek 6 navrhovaného nařízení o evropských fondech rizikového kapitálu

„Správci fondů rizikového kapitálu nabízejí podílové jednotky a akcie kvalifikovaných fondů rizikového kapitálu výhradně investorům, kteří jsou považováni za profesionální klienty v souladu s oddílem I přílohy II směrnice 2004/39/ES, nebo s nimi může být na požádání jako s profesionálními klienty zacházeno v souladu s oddílem II přílohy II směrnice 2004/39/ES, nebo jiným investorům, pokud:“	„Správci fondů rizikového kapitálu nabízejí podílové jednotky a akcie kvalifikovaných fondů rizikového kapitálu výhradně investorům, kteří jsou považováni za profesionální klienty v souladu s oddílem I přílohy II směrnice 2004/39/ES, ledaže je s nimi na požádání zacházeno jako s neprofesionálními klienty , nebo s nimi může být na požádání jako s profesionálními klienty zacházeno v souladu s oddílem II přílohy II směrnice 2004/39/ES, nebo jiným investorům, pokud jsou splněny všechny tyto podmínky :“
---	---

Odůvodnění

Článek 6 navrhovaného nařízení o evropských fondech rizikového kapitálu odkazuje na „profesionální klienty v souladu s oddílem I přílohy II směrnice 2004/39/ES“. Není jasné, jaký režim by se uplatňoval na profesionální klienty, s nimiž je podle téhož ustanovení na požádání zacházeno jako s neprofesionálními klienty. Aby se zamezilo pochybnostem, navrhovanou změnou by se pojem „profesionálních klientů“ v navrhovaném nařízení sladil s definicí uvedenou v příloze II směrnice 2004/39/ES.

Kromě toho nařízení umožňuje nabízet evropské fondy rizikového kapitálu jiným investorům, kteří „mají znalosti, zkušenosti a kapacitu k tomu, aby na sebe převzali rizika s těmito fondy spojená“ ⁽⁶⁾. ECB se domnívá, že tato kritéria poskytují nezbytnou ochranu investorům, navrhuje nicméně zajistit, aby všechna tato kritéria byla povinná.

⁽¹⁾ Změny navrhovaného nařízení o evropských fondech rizikového kapitálu platí s nezbytnými úpravami i pro odpovídající ustanovení navrhovaného nařízení o EFSP.

Text navrhovaný Komisí	Změny navrhované ECB (1)
------------------------	--------------------------

Změna č. 3

Článek 10a navrhovaného nařízení o evropských fondech rizikového kapitálu (nový)

Žádný text	<p>„Článek 10a</p> <p>Depozitář</p> <p>1. Správce fondu rizikového kapitálu zajistí, aby byl pro každý evropský fond rizikového kapitálu, který spravuje, jmenován jeden depozitář v souladu s tímto článkem.</p> <p>2. Depozitářem je některá z institucí vymezených v článku 21 směrnice 2011/61/EU.</p> <p>3. V zájmu zajištění konzistentního uplatňování odstavce 1 orgán ESMA vypracuje návrh regulačních technických norem, kterými upřesní podmínky pro výkon funkce depozitáře evropského fondu rizikového kapitálu. Orgán ESMA předloží návrhy regulačních technických norem Komisi do šesti měsíců po vstupu tohoto nařízení v platnost. Komisi je svěřena pravomoc přijmout regulační technické normy uvedené v prvním pododstavci v souladu s články 10 až 14 nařízení (EU) č. 1095/2010.“</p>
------------	--

Odůvodnění

V zájmu posílení ochrany investorů ECB navrhuje, aby bylo výslovně upraveno jmenování depozitáře, a to v souladu s rámcem přijatým ve směrnici 2009/65/ES o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP (7)) a ve směrnici 2011/61/EU (8). Cílem zde navržené zjednodušené úpravy je nicméně zajistit, aby veškeré povinnosti, které z této úpravy vyplynou, byly úměrné povaze a velikosti fondů.

Změna č. 4

Čl. 21 odst. 1 navrhovaného nařízení o evropských fondech rizikového kapitálu

„1. Příslušné orgány a Evropský orgán pro cenné papíry a trhy navzájem spolupracují, kdykoli je to nutné k provádění jejich úkolů podle tohoto nařízení.“	„1. Příslušné orgány a Evropský orgán pro cenné papíry a trhy navzájem spolupracují, kdykoli je to nutné k provádění jejich úkolů podle tohoto nařízení, a v případě potřeby spolupracují i s Evropskou radou pro systémová rizika. “
---	--

Odůvodnění

V zájmu dosažení souladu s článkem 50 směrnice 2011/61/EU ECB navrhuje, aby spolupráce mezi orgánem ESMA a příslušnými orgány zahrnovala v případě potřeby i ESRB.

Změna č. 5

Čl. 22 odst. 2 navrhovaného nařízení o evropských fondech rizikového kapitálu

„2. Příslušným orgánům členských států nebo Evropskému orgánu pro cenné papíry a trhy nesmí být bráněno ve výměně informací v souladu s tímto nařízením nebo dalšími právními předpisy Unie, které se vztahují na správce fondů rizikového kapitálu a kvalifikované fondy rizikového kapitálu.“	„2. Příslušným orgánům členských států nebo Evropskému orgánu pro cenné papíry a trhy nesmí být bráněno ve výměně informací v souladu s tímto nařízením nebo dalšími právními předpisy Unie, které se vztahují na správce fondů rizikového kapitálu a kvalifikované fondy rizikového kapitálu, kdykoli je to nutné k provádění jejich úkolů podle tohoto nařízení nebo k výkonu jejich pravomocí podle tohoto nařízení nebo podle vnitrostátního práva. Příslušné orgány předávají informace centrálním bankám, včetně Evropské centrální banky, a Evropské radě pro systémová rizika, pokud mají tyto informace význam pro plnění jejich úkolů. “
---	---

Text navrhovaný Komisí	Změny navrhované ECB ⁽¹⁾
------------------------	-------------------------------------

Odůvodnění

Tím se zajistí, že centrální banky, včetně ECB, a ESRB řádně obdrží informace, které mají význam pro plnění jejich úkolů.

⁽¹⁾ Tučně je vyznačen text, který ECB navrhuje doplnit. Přeskrtnut je text, který ECB navrhuje vypustit.

⁽²⁾ Čl. 1 písm. b) a c) a čl. 2 odst. 1 písm. b) bod iii) (Úř. věst. L 86, 24.3.2012, s. 24).

⁽³⁾ Úř. věst. L 145, 30.4.2004, s. 1. Čl. 2 odst. 1 písm. i) a čl. 4 odst. 1.

⁽⁴⁾ KOM(2010) 484 v konečném znění. Čl. 1 odst. 1.

⁽⁵⁾ KOM(2011) 452 v konečném znění. Čl. 211 odst. 1, čl. 240 odst. 3, čl. 250 odst. 1 písm. d), čl. 256 odst. 1, čl. 273 odst. 4, čl. 321 odst. 1 a 2 a čl. 335 odst. 4.

⁽⁶⁾ 14. bod odůvodnění navrhovaného nařízení o evropských fondech rizikového kapitálu.

⁽⁷⁾ Úř. věst. L 302, 17.11.2009, s. 32. Články 22 až 26 a 32 až 36.

⁽⁸⁾ Článek 21.
